

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Комунального закладу
«Борисівська початкова школа
імені Д.І.Яворницького
Липецької сільської ради

Харківської районну
Харківської області»

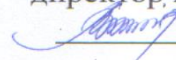
Аліна КОЛЕСНІЧЕНКО

2021 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Комунального закладу
«Борисівська початкова школа
імені Д.І.Яворницького
Липецької сільської ради
Харківської районну
Харківської області»
на 2021/2022 навчальний рік

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Комунального закладу
«Борисівська початкова школа
імені Д.І.Яворницького
Липецької сільської ради
Харківської районну
Харківської області»
протокол від 31.08.2021 № 7
Голова педагогічної ради,
директор гімназії

 Аліна КОЛЕСНІЧЕНКО

Структура освітньої програми

№ з/п	Назва розділів	№ сторінок
I	Загальні положення	3-5
II	Організація освітнього процесу	6-7
III	Ключові компетентності	7-9
	<i>Ключові компетентності та очікувані результати здобувачів освіти 1-4 х класів</i>	
IV	Наскрізні лінії та вміння здобувачів освіти 1-4 х класів	9-11
V	Освітні галузі (предмети)	12
	<i>Для здобувачів освіти 1-4-х класів (освітні галузі, предмети)</i>	12
	Форми організації освітнього процесу	13-14
VI	Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення світи	14-18
VII	Перелік навчальних програм	18
VIII	Додатки	
IX	<i>Додаток 1. Навчальний план для 1-4 класу</i>	20
	<i>Додаток 2. Тривалість уроків та перерв</i>	21
X	Дошкільний підрозділ	22
	<i>Вступна частина</i>	22-25
	<i>Робочий навчальний план КЗ «Борисівський початкова школа імені Д.І. Яворницького (дошкільний підрозділ)</i>	26
	<i>Розподіл занять на тиждень на дитину у групі загального розвитку на 2021/2022 навчальний рік за освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина»</i>	27
	<i>Особливості планування та проведення занять різних типів відповідно до орієнтовного розподілу занять та гранично допустимого навантаження та дітей</i>	28

І. Загальні положення

Освітня програма КЗ «Борисівська початкова школа імені Д.І.Яворницького Липецької сільської ради Харківської районну Харківської області на 2021-2022 навчальний рік розроблена згідно з Конституцією України (ст. 53), на виконання Законів України «Про освіту» «Про повну загальну середню освіту» (ст. 5, 10, 11, 14, 26, 38, 40) та складена відповідно до основних вимог нормативних документів:

- Розпорядження № 988 Концепції Нової української школи та Розпорядження Кабінету Міністрів України № 903-р від 13.12.2017 «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»
- Постанови Кабінету міністрів України від 20.04.11 року №462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ №538 від 07.08.2013 р.)
- Постанови Кабінету міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами)
- Постанови Кабінету міністрів України від 24.07.2019 № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти»
- Наказу МОН України №268 від 21.03.2018 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-3-х класів закладів загальної середньої освіти»
- Наказу МОН України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»
- Наказу МОН України від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня» (для 3 - 4 класу)
- Наказу МОН України від 19.08.2016 №1009 «Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи»
- Наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»
- Наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, а також

- Листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»
- Листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за №1111/35394
- ПОСТАНОВА від 22 серпня 2020 року №50 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID -19)

і інших нормативних документів щодо діяльності закладу освіти, спрямованих на реалізацію освітніх потреб особистості та задоволення викликів суспільства.

Мовою освітнього процесу в закладі є державна мова.

Метою роботи КЗ «Борисівська початкова школа Д.І.Яворницького є забезпечення реалізації права учнів на здобуття базової загальної середньої освіти, створення сприятливих умов для збереження і зміцнення здоров'я здобувачів освіти, всебічний розвиток їх талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності учня, творчості, допитливості, що забезпечують готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Базова середня освіта КЗ «Борисівська початкова школа

Імені Д.І.Яворницького Липецької сільської ради Харківської районну Харківської області має два рівні освіти, визначені нормативно-правовою базою України:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;

Освітня програма базової загальної середньої КЗ «Борисівська початкова школа імені Д.І.Яворницького Липецької сільської ради Харківської районну Харківської області, сформована на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272(1-2 класи), Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 р. № 1273 (3-4-й клас). Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує директор. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітню програму КЗ «Борисівська початкова школа імені Д.І.Яворницького

Липецької сільської ради Харківської районну Харківської області побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зарахування учнів до школи здійснюється на підставі заяви батьків, або осіб, які їх замінюють.

До закладу для здобуття початкової освіти обов'язково зараховуються (у разі подання батьками відповідної заяви) усі діти, які проживають на території обслуговування закладу освіти (село Борисівка та село Пильна).

У 2021/2022 навчальному році в закладі будуть навчатися 21 учні.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації. Варіативну складову конкретизовано, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових.

II. Організація освітнього процесу

Освітній процес у закладі освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року. Тривалість канікул у закладах освіти протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

Освітня програма КЗ «Борисівська початкова школа імені Д.І.Яворницького визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в розділі VIII;

- пропонується зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік:

для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік,

для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,

для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,

для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах I ступеня в додатках №1–2.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, у 2 – 4-х – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

III. Ключові компетентності

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Зміст освітньої програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;

- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

***Ключові компетентності та очікувані результати
здобувачів освіти 1-4 х класів:***

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, оцідного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

IV. Наскрізнi лiнii та вмiння здобувачiв освiти 1-9-х класiв

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності

застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загально предметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; iх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соцiально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через:

органiзацiю навчального середовища – змiст та цiлi наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соцiального i фiзичного середовища навчання;

окреми предмети — виходячи iз наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються над предметнi, мiж класовi та загальношкiльнi проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрiзними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрiзної лiнii реалiзується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсiв, iх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я.</p> <p>Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із

практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

V. Освітні галузі (предмети)

Для здобувачів освіти 1-4-х класів (освітні галузі, предмети)

В основу систематизації змісту початкової загальної освіти (1-4 класи) покладено визначені Державним стандартом початкової загальної освіти освітні галузі, які реалізуються через відповідні предмети:

Мовно-літературна: «Українська мова(Навчання грамоти)» (1 клас), «Українська мова. Читання» (2 клас).

Іншомовна – «Іноземна мова (англійська)».

Математична – «Математика»

Природнична, громадянська й історична, соціальна, здоров'я-збережувальна галузі – «Я досліджую світ»

Технологічна – «Дизайн і технології»

Інформатична – «Інформатика»

Мистецька – «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво»

Фізкультурна – «Фізична культура».

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (додаток 1).

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову та варіативну складову, в які й передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

VI. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, вести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Функцію перевірки та оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу

бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Наприкінці навчального року (протягом п'яти днів у 1 і 2 класах або десяти днів у 3 і 4 класах) рекомендовано проводити навчально-пізнавальну, пошуково-дослідницьку практику, яка передбачає активну діяльність учнів у школі та поза її межами, реалізацію проектів, екологічних акцій тощо.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

VII. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості КЗ «Борисівська початкова школа імені Д.І.Яворницького Липецької сільської ради Харківської районну Харківської області складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Показник діяльності		Форми і методи проведення моніторингу
1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці	1.1 Безпека та комфорт для навчання та праці приміщень і території закладу	Огляд території та приміщень
	1.2 Умови та організація харчування здобувачів освіти	Аналіз документів Спостереження
	1.3 Умови та організація медичного обслуговування здобувачів освіти	Аналіз документів Спостереження

	1.4 Обізнаність здобувачів освіти та працівників закладу з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримання їх	Аналіз документів в Перевірках знань
2. Організація освітнього процесу	2.1 Створення умов для розвитку громадського самоврядування	Опитування учасників Освітнього процесу
	2.2 Врахування вікових особливостей здобувачів освіти та відповідність їх освітнім потребам при складанні режиму роботи та розкладу занять	Аналіз документів в
3. Управлінська діяльність	3.1 Відстеження результативності річного планування. Анкетування учнів та батьків	Аналіз документів в
	3.2 Впровадження політики академічної доброчесності	Спостереження за освітнім процесом
	3.3 Оприлюднення інформації про діяльність закладу на відкритих загальнодоступних ресурсах	Аналіз функціонування сайту (змістове та інформаційне наповнення)
4. Кадрова забезпечення	4.1 Атестація працівників	Спостереження за освітнім процесом, аналіз документів, Анкетування учнів та батьків
	4.2 Підвищення кваліфікації	Аналіз документів вчителя, МО
	4.3 Кількісно-якісний склад педагогічних працівників	Аналіз статистичних даних
	4.4	Аналіз статистич

	Залучення кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми	них даних
5. Педагогічна діяльність педагогічних працівників	5.1 Планування діяльності, аналіз її результативності	Аналіз документів
	5.2 Створення та/або використання освітніх ресурсів (електронних презентацій, відеоматеріалів, методичних розробок, веб-сайтів, блогів тощо)	Спостереження за освітнім процесом Опитування учасників освітнього процесу
	5.3 Використання ІКТ в освітньому процесі	Спостереження за освітнім процесом
6. Науково-методична робота	6.1 Здійснення інноваційної діяльності, участь у освітніх проектах	Аналіз документів та статистичних даних
	6.2 Практика педагогічного наставництва, взаємонавчання	Аналіз документів Опитування (анкетування) молодосвідчених працівників
7. Створення освітнього середовища вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	7.1 Планування та реалізація Діяльності щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі	Аналіз документів класних керівників, практичного психолога
	7.2 Проти дія булінгу, іншого насильства, дотримання порядку реагування на їх прояви	Анкетування учасників Освітнього процесу
8. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання	8.1 Якість та успішність навчальних досягнень учнів 5-9 класів з української мови та	Спостереження за освітнім процесом

	літератури, -музичного мистецтва (мистецтва) -читання (2 кл) та літературного читання (3-4кл)	Аналіз документів
	8.2 Якість підготовки учнів до ДПА	Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів
	8.3 Якість роботи з обдарованими учнями	Збір статистичних даних
9. Система оцінювання здобувачів освіти	9.1 Отримання здобувачами освіти від педагогічних працівників інформації про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень результатів навчання	Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів
	9.2 Справедливе та об'єктивне оцінювання	Спостереження за освітнім процесом
	9.3 Аналіз результатів навчання здобувачів освіти	Аналіз документів
	9.4 Впровадження системи Формувального оцінювання	Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до наказів МОН України від 19.08.2016 № 1009 «Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи» та від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2-х класах підлягають вербальному, формульованню оцінюванню.

Освітня програма КЗ Борисівська початкова школа імені Д.І.Яворницького базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу.

На основі освітньої програми заклад освіти складає та затверджує навчальний план, який конкретизує організацію освітнього процесу.

Навчальні програми предметів та курсів створюють вчителі (самостійно або об'єднавшись) на основі Державного стандарту, або за зразком типової (модельної) навчальної програми.

VIII. Перелік навчальних програм

Типова освітня програма для 1-2 х класів (автор Савченко), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272)

Типова освітня програма для 3-4 х класів (автор Савченко), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273)

ІХ. Додатки

Додаток 1
Освітньої програми Комунального закладу
«Борисівська початкова школа
імені Д.І.Яворницького
Липецької сільської ради
Харківської районну
Харківської області»
І ступеня
для 1-4 класу на 2021/2022 навчальний рік
Навчальний план

для 1-4 класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Інваріантний складник						
Мовно-літературна	Українська мова (інтегрований курс «навчання грамоти»)	7 / 245				28/980
	Українська мова і читання		7 / 245	7 / 245	7/245	
Іншомовна	Англійська мова	2 / 70	3 / 105	3 / 105	3 / 105	11/385
Математична	Математика	4 / 140	4 / 140	5 / 140	5 / 140	16/560
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3 / 105	3 / 105	3 / 140	3 / 140	10/350
Технологічна	Дизайн і технології	1 / 35	1 / 35	1 / 35	1 / 35	4/140
Інформатична	Інформатика		1 / 35	1 / 35	1 / 35	3/105
Мистецька	Музичне мистецтво	1 / 35	1 / 35	1 / 35	1 / 35	4/140
	Образотворче мистецтво	1 / 35	1 / 35	1 / 35	1 / 35	4/140
Фізкультурна	Фізична культура*	3 / 105	3 / 105	3 / 105	3 / 105	12/420
Усього		19+3	21+3	22+3	22+3	84+12
		770	840	875	875	3360
Варіативний складник						
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1 / 35	1 / 35	1 / 35	1 / 35	4/140
Загальнорічна кількість навчальних годин		805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20/700	22/770	23/805	23/805	88/3080
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що		23/805	25/875	26/910	26/910	

фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)					
---	--	--	--	--	--

* Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Складений на підставі таблиці 1 Типової освітньої програми заклад освіти I ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»

Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво», використовуючи години варіативної складової.

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

**Тривалість уроків та перерв
у 2021-2022 навчальному році**

№ з/п	1 клас			2-4 класи		
	Початок уроку	Кінець уроку	Перерва	Початок уроку	Кінець уроку	Перерва
1.	08.30	09.05	20	08.30	09.10	15
2.	09.25	10.00	20	09.25	10.05	15
3.	10.20	10.55	30	10.20	11.00	25
4.	11.25	12.00	30	11.25	12.05	25
5.	12.30	13.05	20	12.30	13.10	15
6.	13.25	14.00		13.25	14.05	
7.						
8.						

Директор КЗ «Борисівська початкова школа
Імені Д.І.Яворницького Липецької сільської ради
Харківської районну Харківської області _____ Аліна КОЛЕСНІЧЕНКО

Х. Дошкільний підрозділ

Вступна частина

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи.

Освітню діяльність в закладі дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році буде організовано у відповідності до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Указу Президента України від 18.05.2019 № 286/2019 «Про стратегію національно-патріотичного виховання», Базового компоненту дошкільної освіти (нова редакція), Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641), Положення про дошкільний навчальний заклад (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2003 № 305), Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234), Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 №446), листів Міністерства освіти і науки: «Організація роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період» ([від 16.03.2012 № 1/9-198](#)), «Про організацію фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період» (від 28.05.2012 №1/9-413), «Про розроблення програм для дошкільної освіти» ([від 28.02.2013 №1/9-152](#)), «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів» ([18.09.2014 № 1/9-473](#)), «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах» ([від 02.09.2016 №1/9-454](#)), «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах» ([від 02.09.2016 № 1/9-456](#)), «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах» ([від 25.07.2016 №1/9-396](#)), «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» ([від 11.10.2017 №1/9-546](#)), «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти» ([від 19.04.2018 №1/9-249](#)), «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» (від 14.02.2019 №1/11-1491), власного Статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Пріоритетний напрям роботи за яким здійснює діяльність заклад дошкільної освіти у 2021/2022 році – гуманітарний. Освітній процес здійснюється українською мовою.

Навчальний рік у закладі починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року, літній оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня. Терміни проведення канікул:

- літні – 90 календарних днів з 01 червня по 30 серпня,
- осінні – 5 календарних днів з 26 жовтня по 30 жовтня,
- зимові – 10 календарних днів з 02 січня по 11 січня,
- весняні – 10 календарних днів з 01 квітня по 10 квітня.

У період канікул з дітьми проводиться фізкультурно-оздоровча і художньо-продуктивна діяльність.

Режим закладу дошкільної освіти 5-денний. Різновікова група працює за 9 - годинним режимом перебування дітей.

Враховуючи підсумки освітньої діяльності за минулий навчальний рік педагогічний колектив закладу дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році продовжує роботу над пріоритетною проблемою: «Формування різнобічно розвиненої, здорової, духовно багатой, патріотично налаштованої особистості» та визначає наступні завдання роботи:

1. Забезпечення відповідності змісту освітнього процесу основним вимогам та концептуальним засадам Базового компоненту дошкільної освіти та чинних комплексних, парціальних освітніх програм в умовах формування україноцентричного контенту.

2. Розвиток основи патріотичної свідомості дошкільників, як важливого чинника національно-патріотичного виховання.

3. Забезпечення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти на основах педагогіки партнерства.

У закладі дошкільної освіти функціонує 1 різновікова група.

Заклад реалізує різні форми охоплення дошкільною освітою дітей території обслуговування: група повного дня, забезпечує роботу Консультативного центру для батьків або осіб, які їх замінюють і дітей, які виховуються в умовах сім'ї.

В освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної складової Базового компоненту дошкільної освіти та Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді за комплексною і парціальними програмами.

Зміст інваріантної складової забезпечується чинною освітньою програмою: Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина».

Реалізація завдань Концепції національно-патріотичного виховання забезпечується шляхом використання парціальної програми «Україна - моя Батьківщина» у різних видах діяльності.

Мета освітньої програми – реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 3 до 6 (7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Завдання програми – сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 6 (7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу

Структура програми – визначення освітніх ліній відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на кожний вік дитини: молодший вік (четвертий рік життя), середній вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя). Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності.

Види діяльності

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу. Види діяльності плануються за освітніми лініями: «Ознайомлення із соціумом», «Ознайомлення з природним довкіллям», «Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)», «Сенсорний розвиток», «Логіко-математичний розвиток», «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування», «Здоров'я та фізичний розвиток». Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх ліній у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

Форми організації освітнього процесу

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 3-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними лініями розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Тривалість спеціально організованих фронтальних занять становить:

- у середній підгрупі – 20 хвилин;
- у старшій підгрупі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа, четвер), поєднуються та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізичної культури.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу.

Значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) сприяє блочно-тематична організація освітнього процесу на засадах інтеграції, яка істотно знижує навчальне навантаження на дітей. При цьому тривалість інтегрованого заняття збільшується за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах). За освітньою потребою проводяться інтегровані заняття для закріплення набутих дітьми знань і вмінь в різних видах дитячої діяльності протягом дня. Варіанти інтеграції можуть бути різні залежно від теми блоку, мети та завдань, визначених для її реалізації.

Забезпечено функціонування гуртка за інтересами «Малятко-здоров'ятко» за парціальною програмою з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати» (авт. Л.Лохвицька).

Гурткова робота є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. За бажанням батьків у закладі організовується додаткова платна послуга вивчення англійської мови та хореографії. Заняття в гуртках за інтересами переважно планується в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 25 хв. День проведення гурткової роботи визначено у розкладі занять групи.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в закладах дошкільної освіти, розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України.

У закладі впроваджується інноваційна освітня діяльність:

- пісочна терапія;
- елементи методики ТРВЗ.

Робочий навчальний план
КЗ «Борисівський початкова школа імені Д.І. Яворницького
(дошкільний підрозділ)
Липецької сільської ради
Харківського району Харківської області»
на 2021/2022 навчальний рік

В освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними та парціальними програмами.

Інваріантна складова

Програми	Автор	Ким, коли затверджені
Комплексна		
Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	наук. кер. проекту – Огнев`юк В. О., авт. колектив – Беленька Г. В., Богініч О. Л., Богданець- Білокаленко Н. І. та ін.	лист МОНУ від 09.11.2015 №1/11-16163
Парціальні освітні програми		
«Україна - моя Батьківщина» програма національно- патріотичного виховання дітей дошкільного віку.	О.Каплуновська	лист ПТЗО від 25.03.2016 №2.1/12-Г-85
«Про себе треба знати, про себе треба дбати». Програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку.	Лохвицька Л.В.	лист ІМЗО від 04.12.2018 №22.1/12-Г-1049

**Розподіл занять на тиждень
на дитину у групі загального розвитку
на 2021/2022 навчальний рік
за освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина»**

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень за віковими підгрупами	
	Середня (від 3 до 5 років)	Старша (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення із соціумом ¹	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо) ²	5	5
Логіко-математичний розвиток	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток ³	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків: гурток «Малятко-здоров'ятко»	1	1
Максимальна кількість занять на тиждень	13	16
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	4,2	6,4

**Особливості планування та проведення занять різних типів
відповідно до орієнтовного розподілу занять
та гранично допустимого навантаження та дітей**

Заняття із ознайомлення із соціумом

- Спрямовані на реалізацію освітньої лінії Базового компонента «Дитина в соціумі», частково – «Особистість дитини».
- Передбачають формування навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, здоров'язберігальної компетентності, реалізацію завдань патріотичного виховання дошкільників, у тому числі засобами народознавства.

Художньо-продуктивна діяльність

- Передбачає заняття з **музичної, образотворчої діяльності, художньої літератури. Театралізована діяльність** може буди присутня протягом дня як самостійний вид діяльності, чи включена у різні заняття для реалізації їх програмових завдань.
- **Художня література.** 1 заняття на тиждень може бути проведено за рахунок кількості таких занять: художньо-продуктивної діяльності у середній та старшій групах, розвитку мовлення у II молодшій групі, інтегруватися у вище названі заняття в групах раннього віку та I молодшій.

Сенсорний, логіко-математичний розвиток

- Під час планування здійснюється конкретизація тем і завдань у межах чинних програм з урахуванням вікових особливостей дітей (акцент на практичне ознайомлення з матеріалом).

Розвиток мовлення

і культура мовленнєвого спілкування

- формування та розвиток фонематичної, лексичної компетентності;
- формування граматичної, діалогічної, монологічної компетентності;
- інтеграція завдань з художньої літератури (перша та друга молодша групи).

Здоров'я та фізичний розвиток

- Фізкультурні заняття проводяться з дворічного віку.
- Для дітей дошкільного віку фізкультурні заняття проводяться не менше 3 разів на тиждень.
- У дні, коли немає фізкультурних занять, проводять фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

Фізичне виховання дітей у закладі складається з ранкової гімнастики; занять фізичною культурою; рухливих ігор та ігор спортивного характеру; загартування; фізкультурних хвилин під час занять, фізкультурних пауз між заняттями; фізкультурних комплексів під час денної прогулянки.

Визначаючи обсяг рухової активності дітей, необхідно враховувати стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості.